

25 jaar STONE

1997-2022

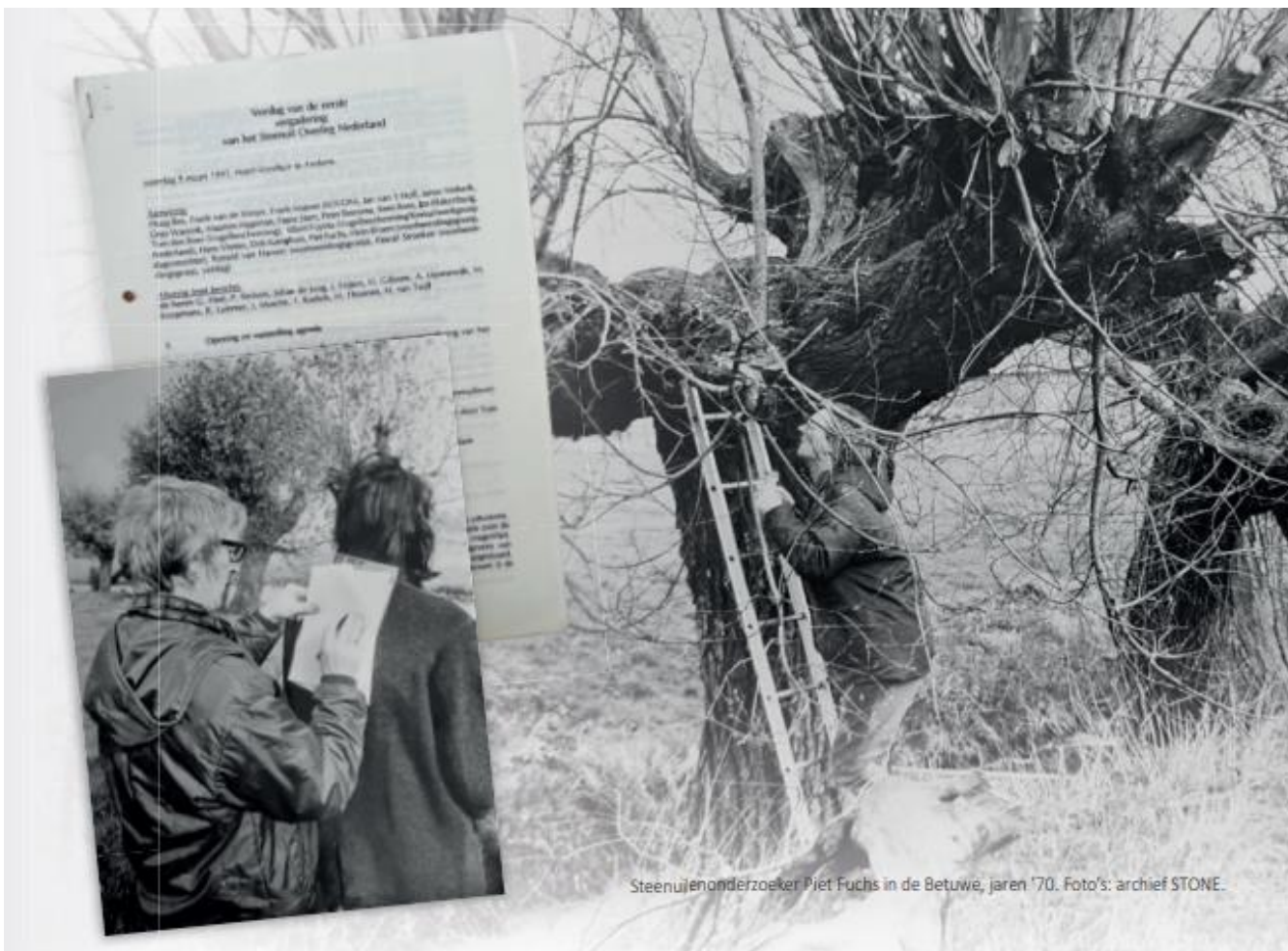
struinen door 25 jaar steenuilenbescherming en onderzoek

Landelijke Steenuilendag - 4 februari 2023

25 jaar STONE

Hoe het begon ... en verder ging

25 jaar STONE

Het Oog

What's in a name?

De naam voor de nieuwe landelijke werkgroep was snel gevonden: het kort en krachtige STONE. Bedacht door medeoprichter Hein - uiteraard met een knipoog naar de steenuil. Anders dan u misschien denkt was deze afkorting er eerder dan de betekenis ervan, die daarna werd ingevuld: SteenuilenOverleg Nederland. STONE Steenuilenoverleg Nederland, zoals onze organisatie voluit heet, kreeg in de loop van de jaren binnen het 'vogelwereldje' steeds meer landelijke bekendheid. Tegenwoordig kunnen we vaak volstaan met het noemen van de afkorting. Daarmee heeft STONE (let wel: allemaal hoofdletters!) de status van eigenaam verworven, net als bijvoorbeeld Sovon.

Het Oog (wil ook wat)

Geen enkele organisatie kan zonder sterk logo, een uniek beeldmerk dat op den duur samenvloei met de identiteit van de organisatie. Het zal ergens in 1998 zijn geweest toen Hein via zijn werk bij een verzekeringsmaatschappij in contact kwam met het Groningse ontwerpbureau G2k. Als doorgewinterde regelaar wist Hein de directeur over te halen om, zonder kosten in rekening te brengen, een logo te laten ontwerpen voor het budgetloze STONE. Hein vertelt: "Voor dit goede doel zag de directeur wel een mogelijkheid. Een - voor ons anonieme - ontwerper werd aan het werk gezet. Na een week of twee presenteerde G2k het logo." Binnen de kerngroep waren we meteen enthousiast! Wat een fraai en krachtig logo. Eenvoudig, origineel, herkenbaar en helemaal des steenuils. Tijdloos, bovendien. Ook na 25 jaar behoeft Het Oog geen restyling.

STONE en Het Oog: een sterke combinatie van naam en logo, die de identiteit van de werkgroep goed weerspiegelt.

Foto: Pascal Stroeken

25 jaar STONE

Beschermingsplannen

Foto: Jouke Altenburg

Jouke Altenburg Vogelbescherming Nederland

Foto: Loes Plasier

De kennismaking van Joke met STONE dateert uit het voorjaar van 2008. Als net aangetroten medewerker voor vogels van Kleinschalig Cultuurlandschap ging hij met het team Landelijk Gebied van Vogelbescherming Nederland (VBN) op 'Boerentoeer': drie dagen praktijkbezoeken aan inspirerende voorbeelden op het gebied van onderzoek, beleid, beheer en bescherming. Joke: "Tijdens de tweede avond gingen we met STONE op pad. Al snel was duidelijk dat deze soortwerkgroep een grote inspiratie vormde voor veel natuurvrijwilligers."

25 jaar STONE

Onderzoek

Al vroeg heeft STONE ingezien dat een goede soortkennis voorwaardelijk is voor een adequate bescherming van de steenuil. Belangrijk hierbij is dat gegevens op een standaard manier verzameld worden en centraal worden opgeslagen en niet in veldboekjes blijven staan. De publicatie in 2001 van *De handleiding voor onderzoek en bescherming van de steenuil* was één van deze handleidingen die zijn ontwikkeld voor het inventariseren en monitoring van steenuilpopulaties. Ook de publicatie van het *Plan van Aanpak Steenuil* is belangrijk voor het uitvoeren van onderzoek. Ook

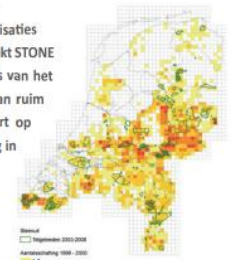
Foto: Pauline van Marie

Chris van Turnhout

Sovon

Vanaf de start van STONE is Sovon Vogelonderzoek Nederland een logische samenwerkingspartner. Deze samenwerking heeft de afgelopen 25 jaar mooie resultaten opgeleverd, waarbij steeds weer is gebleken dat beide organisaties elkaar waar het om de steenuil gaat prima aanvullen. Zo maakt STONE dankbaar gebruik van de landelijke database en rekentools van het Meetnet Nestkaart waarin inmiddels de broedgegevens van ruim 31.000 steenuilennesten zijn opgenomen. Sovon profiteert op zijn beurt van het netwerk van STONE en de kwaliteitsslag in het onderzoek die STONE propageert.

We spreken met Chris van Turnhout, onderzoeker en teamleider monitoring bij Sovon. Tot zijn werkzaamheden behoort soortgericht populatie-onderzoek en vanuit die invalshoek is hij goed bekend met STONE. Chris: "Voor

Henk van der Jeugd

Vogeltrekstation

Sinds haar oprichting in 1997 werkt STONE samen met het Vogeltrekstation (VT), de organisatie die in Nederland het ringonderzoek organiseert en coördineert. Het VT mag als enige de ringmachtiging verstrekken die vrijwilligers toestaat vogels te ringen. We spreken met

Henk van der Jeugd over de belangrijkste kenmerken van de leefomgeving en de voedselomstandigheden? En kunnen ze veranderingen in de aantallen steenuilen verklaren?"

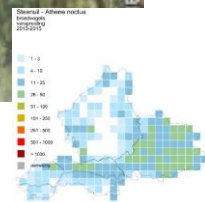

25 jaar STONE

Netwerk steenuilenvrijwilligers

g draait op de inzet van vrijwilligers.
aal of regionaal georganiseerd in
s specifieke steenuilenwerkgroep,
nwerkgroep die zich inspant voor

Jopie Koeleman

Steenuilenvrijwilliger uit Twisk

Steenuilenvrijwilligers in alle delen van het land zijn de spil in de bescherming en het onderzoek. Zoals Jopie Koeleman uit Twisk. Samen met Douwe Greydanus, Nico Godfriedt en André Buijs vormt ze een actieve

Geco Visscher

STONE-regiocoördinator Limburg

Twintig jaar geleden is Geco via de vogelwerkgroep in het steenuilenwerk gerold; eerst met geluid checken of territoria bezet waren en kasten controleren. Vanaf 2009 doet hij broedbiologisch onderzoek conform de STONE-handleiding en sinds 2011 ringt hij. Geco

25 jaar STONE

Familie Tankink

Erfbewoners in Harreveld

Erfvogels in beeld

25 jaar STONE

De brochure STEENUIL

Het visitekaartje van STONE

In 2006 verscheen de brochure *Steenuil onder de pannen, variatie op het erf*, als een product van het gelijknamige project waarover u elders in dit jubileumboekje meer kunt lezen. Een kleine tien jaar later waren we door de oplage van

't Steenuiltje

wil weten over het leukste uiltje van Nederland"). Dankzij een aantal sponsoren kon het boekje overal in Nederland gratis door de steenuilvrijwilligers worden uitgedeeld aan de 'erfkinderen'. Met

Van Nieuwbrief naar Athene naar Uilen

SteenulenOverleg Nederland

oktober 1 - januari 2006

Athene

November/ STONE Aflevering 1 - maart 2006

Steen.

Erfbeesten

25 jaar STONE

Vormgever en fotograaf

Foto: Arno ten Hoeve.

25 jaar STONE

Antimarterkast

Foto: Ronald van Harxen.

Steenuilveilige drinkbak

Verdrinking in een veedrinkbak is bij steenuilen een doodsoorzaak die nogal eens gemeld wordt op de terugmeldformulieren die ringers krijgen van het Vogeltrekstation. Het betreft vooral jonge, net uitgekomen dieren maar ook volwassen vogels tref soms dit

Foto: Ronald van Harxen.

25 jaar STONE

Vlaanderen

Steenuilen-
werkgroep
natuurpunt

Internationaal

STONE op werkbezoek in Zuid-Duitsland, 2013. Foto: Ronald van Harxen.

25 jaar STONE

Pauline van Marle en André Eijkenaar

Fotografen

25 jaar STONE

Vroege Vogels

er bekend met het radioprogramma
1 te beluisteren met uiteenlopende
en en maten. Ook de steenuil komt

25 jaar STONE

Beleef de Lente

Marietta Schramm

Begunstiger en BdL-kijker

25 jaar STONE

Blik op de toekomst

Veel bewoners van het buitengebied hebben oog voor de natuurwaarden op en rond hun erf. Bijna zonder uitzondering zijn boeren en buitenlui in hun sas met 'hun' steenuilen. De afgelopen 25 jaar laten zien dat de gezamenlijke inspanningen van steenuilenbeschermers en erfbewoners hebben bijgedragen aan het behoud van de steenuil als karakteristieke vogel van (de erven in) het agrarisch landschap. Het plaatsen van nestkasten, het verstrekken van informatie en bevorderen van gevarieerde erven waar voldoende voedsel en schuilgelegenheid aanwezig is, werpen hun vruchten af. De populatie lijkt zich in de belangrijkste steenuilenregio's inmiddels te stabiliseren of zelfs iets te groeien.

Voor de komende 25 jaar is het zaak de huidige populatie-omvang minimaal te behouden en waar mogelijk in te zetten op verdere groei. Vergroting van de biodiversiteit op erven en het omringende boerenland is daarvoor noodzakelijk. Enige jaren geleden is daarvoor het concept *Basiskwaliteit Natuur* gelanceerd, dat zich richt op verbetering van de natuurkwaliteit buiten de beschermde natuurgebieden. Basiskwaliteit gaat uit van de minimale voorwaarden die nodig zijn om algemene soorten algemeen te houden. STONE ziet voor de steenuil een rol weggelegd als vaandeldrager voor de 'Basiskwaliteit Natuur op en rond het erf'. Versterken van het leefgebied van de steenuil heeft immers direct een positieve invloed op tal van andere plant- en diersoorten in het agrarisch gebied. Ook het in september 2022 gepresenteerde *Aanvalsplan*

Foto: Pascal Stroeken.

Natuur van het platform 'Samen voor Biodiversiteit' zet in op het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit en de biodiversiteit. STONE steunt deze ontwikkelingen van harte, en kan hiervoor zinvolle kennis en ervaring met steenuilenbescherming en -onderzoek inbrengen.

Om steenuilen te beschermen moeten we het netwerk van steenuilenvrijwilligers niet alleen behouden maar ook verder uitbouwen. Gelukkig zijn er steeds meer vrijwilligers die een bijdrage willen leveren. Toch zijn er hier en daar zorgen over de (toenemende?) vergrijzing onder de vrijwilligers en wat dat betekent voor de toekomst. Zijn er over 25 jaar nog genoeg mensen die zich willen inzetten voor de steenuilen? STONE heeft goede hoop, maar ziet in dat het zeker inspanning vraagt om ook toekomstige generaties enthousiast te maken voor het steenuilenwerk. Daar ligt een gezamenlijke uitdaging.

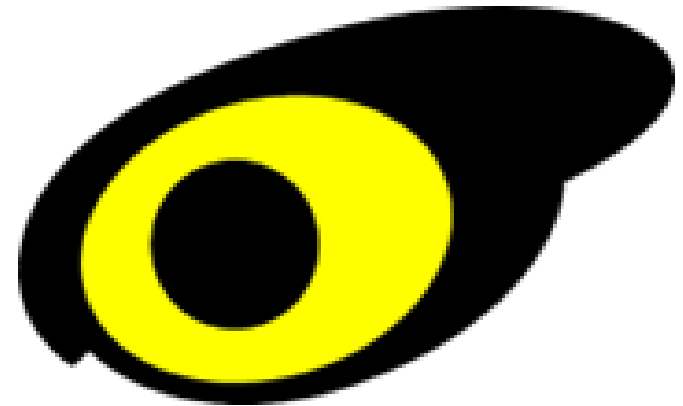

25 jaar STONE

Woorden TOP 5

1. ???

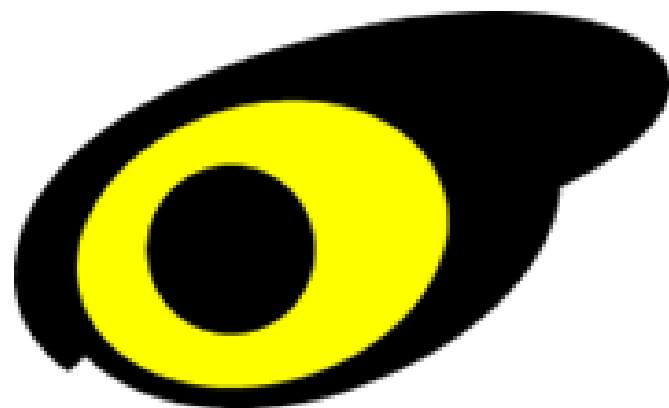

25 jaar STONE

Woorden TOP 5

1.	steenuil	408 x
2.	STONE	194 x
3.	onderzoek	128 x
4.	bescherming	120 x
5.	???	

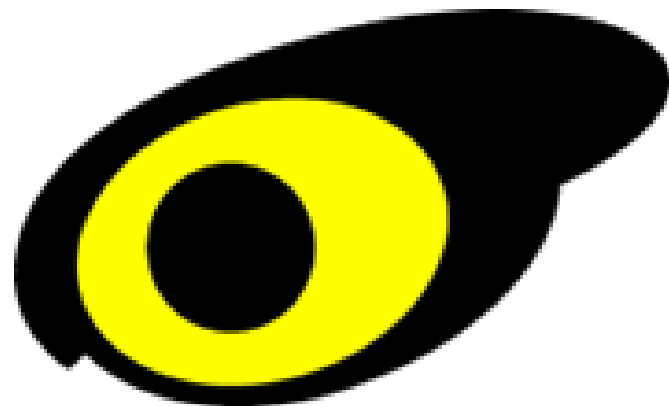

25 jaar STONE

Woorden TOP 5

1.	steenuil	408 x
2.	STONE	194 x
3.	onderzoek	128 x
4.	bescherming	120 x
5.	VRIJWILLIGER	91 x

25 jaar STONE

Aanbieding eerste exemplaar

